

з питань змісту, організації проведення, документування, звітності та моніторингу зовнішніми і внутрішніми аудиторами.

Список використаних джерел:

1. Мошенничество в украинских компаниях [Електронний ресурс]. – Режим доступу: eston-gcg.com/wp-content/uploads/2017/08/Report-Forensic-2017_Kreston-GCG.pdf.
2. Штефан М. А. Аудит мошенничества: понятие и сущность \ М.А. Штефан, Д. А. Быкова, "Международный бухгалтерский учет", N 40, октябрь 2012 г. С.55-67. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://base.garant.ru/57788967/#ixzz4pptgVjG1>.
3. Про запобігання корупції. Закон України від 14. Жовтня 2014р. № 1700-VII (відомості Верховної ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056).
4. Про публічні закупівлі. Закон України 25 грудня 2015 року № 922-VIII (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 9 ст.89 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
5. Методичні рекомендації щодо розробки та впровадження системи заходів щодо запобігання та протидії корупції [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://cgpa.com.ua/images/files/methodological_recommendations-for-anti-corruption-policy.doc.
6. Національна юридична енциклопедія [Електронний ресурс] / - Режим доступу : <http://determiner.ru/termin/antikorrupcionnyi-audit.html>.
7. The practice of probity audits in one Australian Jurisdiction [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://research-repository.griffith.edu.au>

АНТИКОРУПЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ЯК СКЛАДОВА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Дичко І. А., магістр, Ващенко М. О., Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

У всіх відношеннях корупція в Україні – широко розповсюджений феномен, що завдає нищівного удару перспективам зростання країни. Україна має одну з найбільших за обсягом тіньових економік у регіоні, що обмежує надходження в державний бюджет. Бізнесмени та експерти розглядають Україну як державу з дуже високим рівнем корупції, що призводить до поганого інвестиційного клімату та формує вороже бізнесове середовище.

Корупція у державному секторі породжує корупцію приватному бізнес середовищі, для українського підприємництва особливо важливим є усвідомлення корупційних ризиків, їх фактори та заходи протидії.

У приватному секторі економіки застосовуються різні види нелегальної діяльності, які спрямовані на зменшення або ухилятися від виплат до бюджету, що неминуче призводить до корупційних порушень. На даному етапі корупція глибоко укорінена у бізнесі українських підприємців. Тому можна сказати, що корупція в приватному секторі фактично є складовою бізнес-процесів.

У загальному розумінні корупція — неправомірною діяльністю, яка полягає у використанні посадовими особами доручених їм прав та владних можливостей для особистого збагачення.

Корупційна діяльність базується на простій, але переконливій моделі економічної поведінки: індивіди приймають рішення так, щоб максимізувати значення функції корисності шляхом використання доступної інформації, її належного опрацювання і застосування. Треба брати до уваги, що економічна поведінка суб'єктів корупційних відносин підпорядкована дії принципу методологічного індивідуалізму, тобто так званим «грошовим імпульсам» або прагненню використати своє положення з метою наживи.

Згідно Закону України «Про запобігання корупції» юридичні особи забезпечують розробку та вжиття заходів, які є необхідними та обґрунтованими для запобігання і протидії корупції у діяльності юридичної особи. Керівник, засновники (учасники) юридичної особи забезпечують регулярну оцінку корупційних ризиків у її діяльності і здійснюють відповідні антикорупційні заходи.

З метою забезпечення зростання рівня інвестиційної привабливості та економічної безпеки підприємству доцільно формувати власну антикорупційну стратегію, що підвищить захищеність бізнесу від корупційних ризиків.

Складовими такої антикорупційної стратегії підприємства повинні бути:

- антикорупційна програма та положення щодо її обов'язкового дотримання;
- методологія оцінки корупційних ризиків в діяльності підприємства;
- механізм повідомлення про виявлення ознак корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення;
- процедура розгляду таких повідомлень та проведення внутрішніх розслідувань і накладення дисциплінарних стягнень;
- антикорупційна перевірка контрагентів;
- норми професійної етики.

Антикорупційною програмою юридичної особи є комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності юридичної особи. Положення щодо обов'язковості дотримання антикорупційної програми повинні включатись до трудових договорів, правил внутрішнього розпорядку юридичної особи, а також можуть включатись до договорів, які укладаються юридичною особою.

Корупційним ризиком є обґрунтована ймовірність настання події корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення або порушення вимог антикорупційної програми. Метою виявлення та оцінки корупційних ризиків є визначення конкретних бізнес-процесів і ділових операцій в діяльності підприємства, при реалізації яких існує висока ймовірність скоєння працівниками підприємства корупційних правопорушень та/або правопорушень пов'язаних з корупцією.

Для повідомлення працівниками підприємства про виявлення фактів корупційних або пов'язаних корупцією правопорушень повинен бути визначений механізм звернення: години прийому, канали та форму повідомлення. Також повинен вестись реєстр таких повідомлень.

Відповідно розробляється положення про проведення службового розслідування, його порядок та інструкція, де чітко вказані функції та обов'язки співробітників, що проводять дане розслідування.

Метою антикорупційної перевірки є виявлення чи має діловий партнер репутацію суб'єкта, діяльність якого пов'язана з корупцією (навіть за відсутності відповідних судових рішень), та чи не буде діловий партнер використовуватися як посередник для передачі третім особам (або для отримання від третіх осіб) неправомірної вигоди. За результатами такої перевірки формуються рекомендації щодо доцільності співробітництва з даним контрагентом.

Останньою складовою є норми етичної поведінки працівників підприємства. Кодекс корпоративної етики – це збір норм і принципів, які визначають етику взаємовідносин як всередині самої Компанії, так і взаємовідносин компанії з партнерами, контрагентами та іншими зацікавленими сторонами. В практиці розвинутих країн, саме кодекси корпоративної етики є основним документом, який використовується для забезпечення професійної етики працівників підприємства. Однак, враховуючи високий рівень корупції та низький рівень корпоративної культури в Україні, до кодексу корпоративної етики у кращому випадку відносяться досить формально, а частіше він взагалі відсутній на підприємстві.

Корупційні прояви в приватному секторі характерні для відносин бізнес-влада та бізнес-бізнес. В світлі значного поширення корупції в державному секторі, недобросовісної конкуренції та відсутності встановлених стандартів справедливого і соціально відповідального підприємництва в Україні, на нашу думку, антикорупційна стратегія підприємства повинна в більшій мірі приділяти увагу корупційним проявам у бізнес середовищі та пов'язаних з ними ризикам його інвестиційній привабливості та економічної безпеки.

Список використаної літератури

1. Про запобігання корупції: закон України (із змінами, внесеними згідно із законами від 23.03.2017 р. № 1700-VII // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.

2. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (антикорупційна стратегія) на 2014-2017 роки: закон України (із змінами, внесеними згідно із законами від 14.07.2015 р. №1699-VII // [Електрон. ресурс]. – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.

3. Левин, М. И., Левина, Е. А., Покатович, Е. В. Лекции по экономике коррупции [Текст] : учеб. пособие / М. И. Левин, Е. А. Левина, Е. В. Покатович; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». — М.:Изд. дом Высшей школы экономики, 2011. — 356, с.

4. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження : монографія / І. О. Ревак, В. І. Франчук, Ю. А. Комісарчук, В. Ю. Прокопенко, З. Б. Живко; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : ЛьвДУВС, 2011. - 219 с.

5. Rose-Ackerman S. The Economics of Corruption / S. Rose-Ackerman // Journal of Public Economics. – 1975. – Vol. 4. – № 2. – P. 187–203.